

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ

Вавуліна Ю.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

kaf.ep.nfay@rambler.ru

Функціонування систем охорони здоров'я та фармації, а також реалізація соціальних принципів, проголошених в Україні, вимагають якісно нових підходів до формування системи фармацевтичної допомоги. Одним з головних завдань соціальної держави, якою згідно з Конституцією є Україна, є збільшення обсягів фінансування охорони здоров'я, хоча в умовах сьогодення найдоцільнішим вважається більш ефективне використання тих ресурсів, що надходять до системи охорони здоров'я, залучення альтернативних ресурсів, мобілізація всіх можливостей, а також бажання суспільства в цілому. Системні зміни в медичній та фармацевтичній галузі – це тривалий процес, що потребує ґрунтовних науково-прикладних досліджень, упровадження соціально ефективною системи медичного та фармацевтичного забезпечення населення.

В останні роки при зростанні захворюваності населення спостерігається неадекватний рівень споживання ліків, причому обсяг їх споживання одним жителем України у вартісному вимірі у десятки разів нижчий, ніж у країнах ЄС. Середні вит-

рати на ліки на рік складають близько 60 дол. США, причому за рахунок бюджетних коштів сплачується лише до 20%, решта – власні кошти наших громадян.

Аптека, як заклад охорони здоров'я, сьогодні насамперед повинна виконувати соціальну функцію, що повинно стати визначальним в державній політиці. Сьогодні в Україні має місце значний дефіцит фінансування фармацевтичної допомоги й тому здійснюється вона, як правило, не в повному обсязі. Основними шляхами покращання фармацевтичного забезпечення населення є раціональне використання бюджетних коштів, надання первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини, впровадження соціального медичного страхування (СМС), створення та впровадження ефективного механізму компенсації вартості лікарських засобів. За відсутності досвіду з розробки та застосування ефективних механізмів компенсації витрат на лікарські засоби, за умов СМС аптечні заклади не виконують повною мірою своєї соціальної функції, а держава, у свою чергу, не може виступати гарантом якісної, ефективної, доступної медичної та фармацевтичної допомоги для своїх громадян.

В умовах зростання безконтрольного використання ліків населенням, порушення порядку відпуску ліків із аптек (за рецептом або без рецепта), виключно важливе значення має вирішення організаційно-правових проблем рецептурного та безрецептурного відпуску ЛЗ. Рішення таких проблем не може бути одномоментним, воно вимагає системного, науково обґрунтованого підходу. Особливо це стосується соціально небезпечних хвороб, наприклад, туберкульозу, ВІЛ/СНІДу, наркоманії, розповсюдження яких породжує соціальну напругу та навіть проблеми національної безпеки. Проблема зловживання наркотичними засобами створює безпосередню загрозу здоров'ю нації, забезпеченню правопорядку, національній безпеці країни і є не тільки національною, вона турбує всю світову спільноту, а тому розв'язуватися повинна за допомогою як національних, так і міжнародних стратегій.

Різними аспектами організаційного, соціально-економічного, правового характеру лікарського забезпечення населення приділялась увага багатьох вітчизняних учених: Волоха Д.С., Громовика Б.П., Грошового Т.Г., Гудзенка О.П., Дмитрієвського Д.І., Заліської О.М., Кабачної А.В., Мнушко З.М., Немченко А.С.,

Парновського Б.Л., Посилкіної О.В., Толочка В.М., Трохимчука В.В., Шаповалової В.О. тощо.

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВПРОВАДЖЕННЯ НАЛЕЖНОЇ АПТЕЧНОЇ ПРАКТИКИ В УКРАЇНІ

Панфілова Г.Л.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

economica@ukr.net

За умов активного розвитку фармацевтичного ринку та просування маркетингових технологій в системі охорони здоров'я все більшого значення набувають питання впровадження норм й вимог «Належної аптечної практики» (НАП). НАП Основні положення НАП розроблені та запропоновані до використання у національних системах фармацевтичного забезпечення населення ВООЗ та Міжнародною фармацевтичною Федерацією (ММФ) ще на початку 90-х рр. минулого століття. У більшості країн ЄС норми й вимоги НАП, які висвітлюють сучасне бачення в організації ефективних форм надання населенню фармацевтичної допомоги вже розроблені та впровадженні у практичну фармацію. Україна належить до країн, у яких процес реформування охорони здоров'я та фармацевтичного забезпечення у напрямку впровадження соціально орієнтованих форм організації надання медичної та фармацевтичної допомоги знаходиться лише на початковому етапі. За роки незалежності України напрацьований значний досвід у формуванні сучасної законодавчої-нормативної та правової бази з питань регулювання обігу ЛЗ та організації надання фармацевтичної допомоги населенню. При цьому, фахівці